

Yksikön toimintasuunnitelma

Varhaiskasvatusyksikkö Yliskylä

Helsinki

Varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelman laatiminen

- Toimintasuunnitelmassa kuvataan, miten varhaiskasvatusta toimipisteessä tai yksikössä pedagogisesti käytännössä toteutetaan. Toimintasuunnitelma on ytimekäs käytännön varhaiskasvatustoiminnan kuvaus.
- Varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin ja Helsinki Vasuun.
- Toimintasuunnitelmassa kuvataan yksikön mahdolliset kehittämiskohteet.
- Asiakirjaa saa ja kannattaa muokata tarpeen mukaan.
- Toiminnan suunnittelu perustuu lapsen varhaiskasvatuksen suunnitelmaprosessista saatuun tietoon, yksikön toimintasuunnitelmaan, Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmaan sekä Vasu perusteisiin.

Toimintakulttuuri

Toimintakulttuuri on historiallisesti ja kulttuurisesti muotoutunut tapa toimia, joka muovautuu yhteisön vuorovaikutuksessa.

Varhaiskasvatustyön tavoitteita tukeva toimintakulttuuri luo suotuisat olosuhteet lasten kehitykselle, oppimiselle, osallisuudelle, turvallisuudelle, hyvinvoinnille sekä kestäväälle elämäntavalle

Helsinki

Oppiva yhteisö toimintakulttuurin ytimenä

Näin meidän yksikössä/ryhmässä:

- Kokeilukulttuuri:
 - Lähdemme matalalla kynnyksellä kokeilemaan erilaisia tapoja tehdä asioita (esim. uusi nukkarikäytäntö)
 - Virheistä oppii!
 - Arvioimme kokeiluja säännöllisesti
 - Ihmetellään yhdessä – otamme myös lapset mukaan miettimään toimintatapoja
- Arvostava ja hyväksyvä suhtautuminen muiden ideoihin
 - Kaikkien ääni kuuluviin
 - ”kyllä ja”-asenne - kannustamme, emme etsi ensisijaisesti heikkouksia
- Pedagogisen keskustelun lisääminen yksikössä
 - Talon palaveriihin (maanantaipalaveri) pedagoginen painotus
 - Juoksevat asiat perjantaipalaveriin

Leikkiin ja vuorovaikutukseen kannustava yhteisö

Näin meidän yksikössä/ryhmässä:

- Arvostamme leikkiä: sitä ei keskeytetä kevyin perustein (ei lasten eikä henkilöstön osalta)
- Leikki voi olla monimuotoista: vapaata tai strukturoitua – lapselle kaikki on leikkiä!
- Huolehdimme, että leikille on ”ruokaa”: tarinoita sekä muunneltavissa oleva ympäristö (esim. erilaisia materiaaleja saatavilla)
- Leikkejä ei ole pakko siivota heti pois!
- Huolehdimme, että leikille ei aseteta turhia rajoituksia
- Osallistumme leikkiin silloin, kun lapset tarvitsevat siihen ideoita eteenpäin päästäkseen tai joku lapsi saadaan siihen paremmin mukaan. Osallistumme leikkiin myös sanoittaaksemme sitä.
- Järjestämme leikkitiloja ja leikkiporukoita (joissa eri taidoilla varustettuja leikkijöitä), jotka valitaan pedagogisin perustein (eli halutaan tavoittaa jokin tietty pedagoginen tavoite)
- Muokkaamme oppimisympäristöä riittävän usein, jotta se rohkaisee uusiin leikkeihin! Sama vanha ei sitouta lapsia leikkiin.

Osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

Näin meidän yksikössä/ryhmässä:

- Olemme sukupuolisensitiivisiä!
 - Emme ohjaa lapsia sukupuolistereotyyppiseen toimintaan (esim. poikia autoleikkiin ja tyttöjä prinsessaleikkiin)
 - Huolehdimme, että kaikki lapset sukupuolesta riippumatta kokeilevat monipuolisesti erilaisia asioita (kaikki lapset esimerkiksi osallistuvat fyysisesti kuormittaviin ulko- ja liikuntaleikkeihin)
 - Keksimme erilaisia tapoja jakaa lapsia ryhmiin (ei tytöt ja pojat)
 - Luemme välillä kirjoja niin, että vaihdamme kirjan hahmojen sukupuolia, jotta emme pönkitä kapeaa kuvaa tyttöinä tai poikana olemisesta
- Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen
 - Emme rajoita lasten valinnan mahdollisuuksia sukupuolen perusteella
- Osallisuuden mahdollistaminen
 - Maltamme pysähtyä havainnoimaan
 - Tuemme lasten vertaissuhteita
 - Autamme lapsia pääsemään vertaisryhmänsä jäseneksi (mm. leikkiin osallistuminen, kaveripäivät, lasten tutustuttaminen toisiinsa erilaisissa leikeissä)

Kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus

Näin meidän yksikössä/ryhmässä:

- Kaikenlainen moninaisuus näkyville ryhmään
 - kulttuurit, katsomukset, perheet, lapset:
 - Huolehdimme, että esim. kirjoissa, joita luetaan, on mukana erilaisuutta
 - Muokkaamme oppimisympäristöä niin, että vähintään ryhmässä esiintyvät katsomukset ovat näkyvillä
 - Kiinnitämme huomiota puhumamme suomen kielen monipuolisuuteen ja vaihtelevuuteen
 - Kuvia, kirjoja, muuta materiaalia erilaisista perheistä esille
 - Teemme retkiä erilaisiin kohteisiin
 - HUOM! Jos retki tehdään uskonnolliseen tilaisuuteen (esim. joulukirkko), tarjolla on aina vähintään kaksi pedagogisesti mietittyä vaihtoehtoa, joista perheet saavat vapaasti (ja anonyymisti) valita mieluisamman
- Erilaisuuden arvostaminen, ”juhlominen”
 - Emme häivytä erilaisuutta vaan nostamme sitä esiin: kuvat, kirjat, keskustelut...
 - Special interest –pöytä, jossa huomioidaan juhlakalenterin mukaisia katsomuksiin ym. liittyviä juhlapäiviä

Hyvinvointi, turvallisuus ja kestävä elämäntapa

- Näin meidän yksikössä/ryhmässä
- Lasten luontosuhteen arvostaminen ja kehittäminen
 - Luontoviskari: viskarit käyvät kolmen viikon välein luontokoulussa, tukikohta Tullisaarella
 - Kaikki ryhmät retkeilevät lähiluonnossa viikottain
 - Tutustumme luonnonmateriaaleihin retkillä (esim. majojen rakentaminen)
- Esineiden korjaaminen, uusiokäyttö
 - Korjaamme rikkinäisiä leluja ja kirjoja
 - Käytämme jättemateriaaleja uusiin projekteihin (esim. vanhojen turvaliivien heijastinkankaasta lapset tekivät uusia huopaheijastimia)

Oppimisen alueet

- Näin meidän yksikössä/ryhmässä
- Huolehdimme, että kaikki vasussa ilmaistut oppimisen alueet tulevat läpikäydyksi toimintavuoden aikana (apuna käytämme pedagogisen toiminnan suunnittelu- ja arviointilomaketta)
- Sitoudumme pohtimaan erilaisia keinoja saavuttaa pedagogiset sisällöt konkreettisella ja mielekkäällä tavalla (nk. eheytyt sisällöt)
- Siirrämme oppimistapahtuman eri ympäristöihin: metsään, leikkipuistoihin, julkisiin tiloihin (esim. kirjasto ja museot)
- Huomioimme sukupuolisensitiivisyyden kaikessa toiminnassamme
- Syksyn teemana on Suomi 100: perinneleikit ja –laulut, leipominen, Suomen lippu, Maamme-laulu, askartelut, joissa näkyy esim. kansallislintu, sinivalkoisuus, suomalaisuuden monitahoisuus
- Suuri lukuseikkailu: rohkaisemme lapsia tuomaan omia kirjoja, käymme kirjaston tapahtumissa, luemme paljon ja monenlaista.

Laaja-alainen osaaminen

Varhaiskasvatuksessa luodaan pohjaa lasten laaja-alaiselle osaamiselle. Laaja-alainen osaaminen muodostuu tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon kokonaisuudesta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja sekä toimia tilanteen edellyttämällä tavalla.

Ajattelu ja oppiminen

”Ajattelun ja oppimisen taidot kehittyvät vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja ympäristön kanssa ja muodostavat perustan muun osaamisen kehittymiselle ja elinikäiselle oppimiselle. Tiedon hankinta, jäsentäminen ja uuden luominen edellyttävät luovaa ja kriittistä ajattelua, jonka perustaa luodaan varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatuksen tehtävä on tukea lasten ajattelun ja oppimisen taitoja.”

Näin meidän yksikössä/ryhmässä:

- Rohkaisemme ja autamme lasta vuorovaikutukseen sekä henkilöstön että muiden lasten kanssa
- Kohtaamme lapset lämpimästi ja pedagogisesti sensitiivisesti
- Kannustamme toisiamme!
- Edellyttämme sinnikkyyttä: kaikki asiat eivät tule hetkessä valmiiksi eikä välttämättä yhdellä kertaa
- Ihmettelemme lasten kanssa yhdessä: jos joku lapsi esittää kysymyksen, etsimme siihen yhdessä vastauksen
- Muokkaamme oppimisympäristöä tukemaan tutkivaa oppimista (esim. pienet kokeet)
- Annamme lapsille mahdollisuuden toistaa asioita
- Rohkaisemme fyysiseen aktiivisuuteen, koska se edistää karkeamotoriikkaa ja ajattelun taitoja

Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisuus

”Lapset kasvavat kulttuurisesti, kielellisesti ja katsomuksellisesti moninaisessa maailmassa. Tämä korostaa sosiaalisten ja vuorovaikutustaitojen sekä kulttuurisen osaamisen merkitystä. Osaamiseen kuuluu taito kuunnella, tunnistaa ja ymmärtää eri näkemyksiä sekä kyky reflektoida omia arvoja ja asenteita.”

Näin meidän yksikössä/ryhmässä:

- Kaikenlainen moninaisuus näkyville ryhmään kuvin, kirjoin, esinein sekä toimintana (askartelut, puuhat)
 - kulttuurit
 - katsomukset
 - perheet
 - lapset
- Special interest –pöytä kauden juhlille ja merkityksellisille tapahtumille (kaikki ryhmässä esiintyvät kulttuurit, katsomukset sekä muu moninaisuus)
- Erilaisuuden arvostaminen, ”juhlminen”
- Näytämme kasvattajina mallia toisen ihmisen arvostavasta ja kunnioittavasta kohtaamisesta
- Puhumme kaikille ja kaikista, niin aikuisista kuin lapsista, arvostavasti ja kunnioittavasti
- Keskustelemme lasten kanssa aidosti ja kiinnostuneesti, ihmettelemme yhdessä – ruokaa näille keskusteluille saamme oppimisympäristöstä, jossa on esim. kuvia eri aiheista, vaihtuvia esineitä, askarteluja, kirjoja...
- Kerätään kirjat, joita on luettu ja hyväksi havaittu: Pablo ja heiluva hammas (Päiväkoti Heippakamu)

Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot

”Itsestä huolehtimiseen, terveyteen ja turvallisuuteen liittyvät taidot ovat kaikille tärkeitä. Varhaiskasvatuksen tehtävä on vahvistaa lasten hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyviä taitoja sekä ohjata heitä tekemään kestävän elämäntavan mukaisia valintoja. Varhaiskasvatuksessa tuetaan lasten myönteistä suhtautumista tulevaisuuteen”

Näin meidän yksikössä/ryhmässä:

- Rohkaisemme lasta (ikätasoisesti) omatoimisuuteen. Esim. ruokailussa:
 - Huolehdimme, että ruoka on riittävän matalalla
 - Ohjaamme lasta ottamaan sen verran ruokaa, kun hän jaksaa syödä
 - Opastamme lasta arvioimaan, koska on kylläinen ja kuuntelemme häntä
 - Opastamme lastan täysipainoiseen, ravitsevaan ruokailuun
- Rohkaisemme lasta puhumaan puolestaan ja sitoudumme kuulemaan häntä
- Opastamme lasta huolehtimaan vaatteistaan sekä omista ja päiväkodin tavaroista
 - Tavarat laitetaan käytön jälkeen paikalleen
 - Vaatteet laitetaan siististi omaan lokeroon
- Ohjaamme lapsia tunnistamaan omia ja muiden tunnetiloja; apuna mm. erilaiset tarinat
- Huolehdimme, että kaikki lapset osallistuvat monipuolisesti fyysisiin aktiviteetteihin niin sisällä, odotushetkissä kuin ulkona.
- Kierrätämme roskaa, käytämme luonnonmateriaaleja ja korjaamme rikkinäisiä asioita antaaksemme mallin siitä, mitä kestävä kehitys muun muassa on.
- Tavarat ja materiaalit ovat lasten näkyvillä ja saavutettavissa!

Monilukutaito ja tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen

” Monilukutaitoa sekä tieto- ja viestintäteknologista osaamista tarvitaan lasten ja perheiden arjessa, ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa sekä yhteiskunnallisessa osallistumisessa. Monilukutaito sekä tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen edistävät lasten kasvatuksellista ja koulutuksellista tasa-arvoa. Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tukea näiden taitojen kehittymistä.”

Näin meidän yksikössä/ryhmässä:

- Tutustumme digilaitteisiin
 - Lapset tuottavat itse sisältöä (piirto-ohjelma, videointi, dokumentointi kuvin)
 - ”kuvan käsittely”: Tutkitaan, miten helposti kuvan viesti muuttuu, kun siihen liittyy esim. iloisen tai surullisen musiikin
 - Kartoitamme pedagogisesti antoisia tablettisovelluksia, joita lapset käyttävät omaehtoisesti
 - Lisättyyn todellisuuteen tutustuminen
- Kuvanlukutaito
 - Tutkimme erilaisia kuvia ja muokkaamme niitä (esim. valokuva tulostetaan ja siihen piirretään päälle)
 - Etsimme lehdistä erilaisia kuvia ja keskustelemme niistä
 - Sijoitamme oppimisympäristöön kuvia (esim. ihmisistä, perheistä, kulttuurisista juhlista...), joista keskustellaan

Osallistuminen ja vaikuttaminen

”Aktiivinen ja vastuullinen osallistuminen ja vaikuttaminen luovat perustan demokraattiselle ja kestäväälle tulevaisuudelle. Tämä edellyttää yksilöltä taitoa ja halua osallistua yhteisön toimintaan sekä luottamusta omiin vaikutusmahdollisuuksiinsa. Lasten oikeuksiin kuuluvat kuulluksi tuleminen ja osallisuus omaan elämään vaikuttavissa asioissa.”

Näin meidän yksikössä/ryhmässä:

- **Aikuinen – lapsi**
 - havainnoimme lapsen mielenkiinnonkohteita/lasta toiminnassa
 - otamme lapset mukaan oppimisympäristön muokkaamiseen ja järjestelyyn
 - rohkaisemme lapsia oma-aloitteisuuteen ja auttavaisuuteen (esim. leikkiin ja toimintaan ryhtyminen, toisten auttaminen, oppimisympäristöstä huolehtiminen)
 - kuuntelemme ja arvostamme lasten ajatuksia – lasta ei pakoteta
 - lapsi otetaan ainakin hetkeksi mukaan vasukeskusteluun
 - dokumentoimme toimintaa ja sosiaalisia suhteita säännöllisesti osallisuuden toteutumisen arvioimiseksi
 - tartumme lasten hienovaraisiin aloitteisiin
 - emme luokittele lapsia mistään syystä (sukupuoli, perhetausta, katsomus...)
 - miten huomioidaan lapsi, joka ei vielä puhu/ei puhu suomea?
 - me aikuiset toimimme mallina kunnioittavasta ja arvostavasta tavasta toimia
- **Lapsi – lapsi**
 - lapsia tuetaan oman vertaisryhmänsä täysivaltaisiksi jäseniksi
 - aikuinen on tarvittaessa mukana leikissä
 - huolehdimme, ettei ketään lasta jätetä leikkien ulkopuolelle
 - opetamme lapsille rakentavia tapoja ratkaista ristiriitoja: neuvottelemista, yksi kerrallaan puhumista, kaikkien osapuolien kuuntelemista, yhteisen ymmärryksen muodostamista
 - opetamme lapsille tapoja liittyä leikkiin/toimintaan

Oppimisympäristö

Varhaiskasvatuksessa tavoitteena on varmistaa kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen oppimisympäristö. Oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja, paikkoja, yhteisöjä, käytäntöjä, välineitä ja tarvikkeita, jotka tukevat lasten kehitystä, oppimista ja vuorovaikutusta.

Oppimisympäristö

Mitä tiloja on käytössä?

Miten oppimisympäristö vastaa ryhmän lasten tarpeisiin? Miten lasten osallisuus huomioidaan oppimisympäristön rakentamisessa, suunnittelussa ja arvioinnissa?

Miten oppimisen kaikkiallisuus huomioidaan oppimisen ympäristöissä?

Miten huomioimme koko kaupungin oppimisen ympäristönä?

- Jokaisella ryhmällä omat tilat
- Ulkoilun porrastus mahdollistaa muiden tilojen käyttöä (sovitusti)
- Jokaisella ryhmällä on oma salipäivä. Salin ollessa vapaana muut ryhmät voivat käyttää sitä (sovitusti)
- Keskustelemme lasten kanssa toiminnasta ja kuuntelemme/otamme huomioon lasten toiveita ja tarpeita
- monipuolista tekemistä esim. mahdollisuus piirtämiseen/askarteluun/maalaamiseen, pelit, rakenteluleikit, helmien pujottelu, kotileikki, autoleikki, vaihtuvat leikit
- Mahdollistetaan lapsille myös oma rauha, esim. kirjanurkka
- Tavaroiden omat paikat merkitään kuvilla, jotta se ohjaa lapsia omaehtoiseen toimintaan
- Retkillä käymme läpi, miten liikumme muiden joukossa (liikennesäännöt ja miten käyttäydymme)
- Oppimisympäristöjä ovat mm. oma piha, lähellä oleva urheilukenttä, lähimetsä, liikuntapuisto, Tullisaari, leikkipuistot, uimaranta, kirjasto, Laajaranta sekä lähialueelta löytyvät museot
- Lapset osallistetaan oppimisympäristön suunnitteluun ja siitä huolehtimiseen

Leikki ja monipuoliset työtavat

Leikkiin kannustavassa toimintakulttuurissa tunnustetaan leikin merkitys lapsen hyvinvoinnille ja oppimiselle. Henkilöstö tunnistaa leikkiä rajoittavia tekijöitä ja kehittää leikkiä edistäviä toimintatapoja ja oppimisympäristöjä. Lapsilla ja henkilöstöllä on mahdollisuus kokea yhdessä tekemisen ja leikin iloa.

Helsinki

Leikki ja sen merkitys

- Miten leikki näkyy ryhmässä, tilat, leikit, mahdolliset sopimukset
- Aikuisen rooli, havainnointi, dokumentointi

- Leikin merkitys: Kehittää sosiaalisia ja vuorovaikutustaitoja, tunne-elämää, luovuutta, tiedollisia taitoja, motorisia taitoja.
- Dokumentit:
 - pedagogisen toiminnan suunnittelu- ja arviointityökalu
 - sosiogrammi lasten sosiaalisten suhteiden näkyväksi tekemiseen

- Aikuisen rooli:
 - aikuinen ohjaa leikkitilanteissa hienovaraisesti
 - aikuinen edistää leikkiä, ei rajoita
 - aikuinen pitää huolen siitä, että jokainen lapsi saa olla osallinen leikkiin
 - aikuinen muokkaa ympäristön sellaiseksi, että se kannustaa, innostaa leikkiin – antaa työkalut ja paikan, jossa mielikuvitus laukkaa ← oppimisympäristöä tarkastellaan ja ”uudistetaan” säännöllisesti
 - aikuinen varaa leikille aikaa ja mahdollistaa leikkien jatkuvuuden
 - turhat kiellot ja säännöt pois lasten leikeissä kunhan pysytään turvallisissa rajoissa (mielikuvitus lamautuu ja kuolee jatkuvasti rajoitettaessa)
 - tärkeää kuulla lasten toiveet leikin suhteen

Toiminnan arviointi ja kehittäminen

Pedagogisen toiminnan arvioinnin tarkoitus on varhaiskasvatuksen kehittäminen sekä lasten kehityksen ja oppimisen edellytysten parantaminen. Toiminnan arvioinnin on oltava systemaattista ja säännöllistä, ja sitä pitää tehdä niin toimipiste- kuin ryhmätasollakin. Arvioinnin tulee perustua dokumentoituihin tosiasioihin ja arviointia tulee tehdä suhteessa varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteisiin sekä toimipisteen toimintasuunnitelmaan.

Toiminnan arviointi ja kehittäminen

Pedagoginen dokumentointi

- Mitä ja miten arvioimme:
 - Työntekijän itsearviointi, tiimien toiminnan arviointi
 - Oliko toiminta pedagogisesti perusteltua ja varhaiskasvatussuunnitelmien mukaista? (vuorovaikutus lasten kanssa, ryhmässä vallitseva ilmapiiri, pedagogiset työtavat, toiminnan sisältö tai oppimisympäristöt)
 - Lasten kasvun kehityksen ja oppimisen edellytysten toteutuminen
 - Kasvattajayhteisön toiminta

Pedagoginen dokumentointi

- Käytämme pedagogisen toiminnan suunnittelu- ja arviointilomaketta varmistaaksemme toiminnan pedagogisen tavoitteellisuuden
- Etsimme myös muita keinoja henkilökunnan itsearviointia tukemaan
- Lisäämme keskustelun pedagogisuutta mm. talon kokouksissa sekä tiimipalavereissa

Ryhmän toiminnan arviointi

Helsinki

Arvioimme miten onnistumme:

Havainnoimme ja osallistumme lasten leikkiin, saamme tietoa lasten keskinäisestä vuorovaikutuksesta, heidän kiinnostuksen kohteistaan ja elementtejä ryhmän varhaiskasvatuksellisiin sisältöihin.

Osaamme perustella toimintamme pedagogisen sisällön.

Varmistamme, että toimintamme perustuu yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon periaatteille.

Toimintamme vastaa laaja-alaisen osaamisen tavoitteita sisältäen monipuolisesti kaikki oppimisen eri alueet.

Olemme dokumentoineet monipuolisesti lasten kanssa yhdessä toimintaamme

- Käytämme toiminnan suunnitteluun ja arviointiin pedagogisen toiminnan suunnittelu- ja arviointilomaketta
 - Pedagogiset sisällölliset tavoitteet sekä laaja-alaiset prosessitavoitteet näkyviin
 - Toiminnan arviointi tavoitteista käsin: saavutettiinko tavoite? Kyllä/Ei. Miksi/Miksi ei?
- Suunnitelmat (pedagogisesta näkökulmasta) ovat esillä etukäteen, perheet voivat niitä kommentoida
- Keskustelemme tasa-arvosta ja lasten sukupuolisensitiivisestä kohtaamisesta säännöllisesti, huolehdimme, että oppimisympäristö ei rajoita lasten valintoja sukupuolistereotyyppisesti.
- Pedagogisen toiminnan suunnittelu- ja arviointilomakkeen lisäksi toimintaa dokumentoidaan valokuvaamalla (lapset + henkilöstö), videoimalla (lapset + henkilöstö), askarteluin (lapset yhdessä henkilöstön kanssa), miellekartoin, havainnointilomakkeen sekä sosiogrammin avulla.

Yhteistyö ja viestintä

Yhteistyöllä tuetaan lapsen varhaiskasvatuksen järjestämistä siten, että jokainen lapsi saa oman kehityksensä ja tarpeidensa mukaista kasvatusta, opetusta ja hoitoa. Vastuu yhteistyön toteutumisesta ja suunnitelmallisuudesta on varhaiskasvatuksen järjestäjillä. He vastaavat myös siitä, että yhteistyötä toteutetaan monialaisesti.

Helsinki

Yhteistyö ja viestintä

- **Huoltajien osallisuus**
- Miten eri tavoin huoltajat saavat vaikuttaa toimintaan
- Minkälaisia osallistumisen muotoja on suunniteltu
- Miten huoltajille viestitään toiminnasta
- Miten huoltajat voivat osallistua toimintasuunnitelman tekoon
- **Monialainen yhteistyö**
- Mitä muita yhteistyökumppaneita ja minkälaisia yhteistyörakenteita yksiköllä on

Huoltajien osallisuus

- Kysymme perheiltä vanhempainilloissa toiveita toiminnalle ja toteutamme niitä mahdollisuuksien mukaan
- Suunnitelmat (pedagogisesta näkökulmasta) ovat esillä etukäteen, perheet voivat niitä kommentoida
- Keräämme toiminnastamme arvioivaa palautetta

Toiminnasta viestiminen

- Siirrämme tiedotuksen painopistettä entistä enemmän sähköiseen muotoon (sähköposti, sosiaalinen media)
- Eskariryhmät dokumentoivat toimintaansa blogiin, johon vanhemmat pääsevät

Monialainen yhteistyö

- Lapsen tarvitsema tuki: Teemme jatkuvasti yhteistyötä KELTO:n ja S2-lton kanssa. Muita yhteistyökumppaneita ovat neuvola, neuvolapsykologi, puheterapeutit sekä muut terveydenhuollon palvelut. Ohjaamme tarvittaessa perheitä perhepalvelujen piiriin.

Muu yhteistyö

- Teemme yhteistyötä Laajasalon ala-asteen sekä Tahvonlahden koulun kanssa. Yhteistyötä teemme myös muiden lähipäiväkotien kanssa.

Lapsen varhaiskasvatuksessa aloittaminen

Helsinki

Lapsen varhaiskasvatuksen aloittaminen

- Tutustuminen
 - Aloitusvaiheessa perhe tulee lapsen kanssa ns. pehmeään laskuun, joka kestää yleensä muutamasta päivästä viikkoon
 - Pehmeän laskun aikana perheen kanssa käydään aloituskeskustelu (tässä apuna erillinen lomake), jossa keskustellaan varhaiskasvatuksen käytännön järjestelyistä
- Siirtyminen toiseen ryhmään
 - Kun siirtyminen ryhmästä toiseen tulee ajankohtaiseksi, asiasta keskustellaan ensin vanhempien kanssa. Ennen siirtymistä lapsi käy ”retkellä” uudessa ryhmässä tutun aikuisen kanssa.
 - Mahdollisuuksien mukaan siirretään kaverukset.
- Lapsen vasuprosessi –yhteisesti sovitut käytännöt
 - Vasukeskustelussa keskustellaan perheen kanssa lasta koskevista asioista
 - Lapsi on mukana keskustelussa osan aikaa, jos perhe haluaa. Lapsi esittelee esimerkiksi suosikkipuuhiaan tai tuotoksiaan.
 - Pääsääntöisesti ryhmän lastentarhanopettaja kirjaa vasut ja käy keskustelut

Helsingin yhteiset tavoitteet vuodelle 2017

- Varhaiskasvatus on mukana ”Suomi 100 Suuri Lukuseikkailu” hankkeessa tiiviissä yhteistyössä kaupunginkirjaston kanssa. Jokaisessa päiväkodissa on järjestetty lapsille ja perheille 1-2-tapahtumaa vuoden 2017 aikana.
 - Kevättapahtumassa olemme kertoneet lukuseikkailusta ja keskustelleet lapsille lukemisen tärkeydestä ja yhteisin keskusteluin syventäneet ymmärrystämme lastenkirjallisuudesta. Olemme sitoutuneet lukemaan teemoiltaan monipuolisia kirjoja päiväkodissa ja rohkaisseet lapsia tuomaan omia kirjojaan päiväkotiin luettavaksi.
 - Olemme osallistuneet Laajasalon kirjaston tapahtumiin.
- Asiakkaiden osallisuus on vahvistunut. Lapset ja perheet saavat mahdollisuuden osallistua varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelmien tekemiseen kaikissa toimipisteissä, joissa toimintasuunnitelma tehdään.
 - Perheitä osallistettiin toimintasuunnitelman tekemiseen etukäteen vanhempainillassa ja sen jälkeen. Perheiltä kysyttiin osallistumisen muodoista, sisällöistä, viestinnästä ja yhteistyön muodoista.
 - Kun toimintasuunnitelma on valmis, se esitellään vanhemmille ja siihen saa ottaa kantaa (joulutapahtuman yhteydessä)